

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA-MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

O.Sh.Bazarov

Magistratura bo'limi

**AMALIY XORIJIY TIL
FAN DASTURI**

Barcha mutaxassisliklar uchun

- 70530804- Gidravlika va muhandislik gidrologiyasi,
- 70710101- Kimyoviy texnologiya(NMKT)
- 70710103- Yuqori molekulari birikmalar kimyoviy texnologiyasi(Polimer)
- 70710401- Atrof-muhit muhofazasi (Sanoat korxonalar)
- 70710501- Gidroelektrostansiyalar
- 70710503- Sanoat issiqlik energetikasi
- 70710601- Elektr ta'minoti(Sanoat korxonalar va shaharlar)
- 70710603- Elektr energetika tizimlari va tarmoqlari(Energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash)
- 70711001- Muqobil energiya manbalari(turlari bo'yicha)
- 70712501- Yer usti transport vositalari va tizimlari(Transport turlari bo'yicha)
- 70720101- Oziq-ovqat maxsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash texnologiyasi(Yog'-moy maxsulotlari)
- 70720101- Oziq-ovqat maxsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash texnologiyasi(Don maxsulotlari)
- 70721102- Neft va gazni qayta ishlash va kimyoviy texnologiyasi
- 70721103- Neft va gazni qayta ishlash jarayonlari va apparatlari
- 70721501- Foydali qazilma konlarini qazish(Ochiq va yer osti usulda)
- 70721801- Neft va gaz konlarini ishga tushirish va ulardan foydalanish
- 70721802- Neft va gaz konlari mashina va jihozlaridan foydalanish
- 70721803- Neft va gaz quduqlarini burg'ilash
- 70730901- Gidrotexnika inshootlari(Inshoot turlari bo'yicha)
- 70730903- Gidroelekt va nasos stansiyalari qurilishi
- 70811301- Qishloq xo'jaligi maxsulotlarini saqlash va dastlabki ishlash texnologiyasi(Dala ekinlari maxsulotlari)
- 71020201- Mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish va texnologik jarayonlar xavfsizligi(Sanoatda)

QARSHI 2022

Fan/modul kodi AXT1104 AXT1102 AXT1204 AXTM1304 M124FORL M14SING	O'quv yili 2022-2023	Semestr 1/2	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili ingliz/nemis/fransuz		Haftadagi dars soatlari 2/4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Amaliy xorijiy til¹	60	60	120
<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – o'rganilayotgan amaliy xorijiy til bo'yicha amaliy kommunikativ kompetensiyani shakllantirish, shuningdek magistrantlarning o'rganayotgan amaliy chet tillardan birida o'z sohasiga doir muhitda ravon va aniq muloqotga kirishishiga va hozirgi paytda dunyoda sodir bo'layotgan siyosiy, iqtisodiy hamda ijtimoiy voqelikka o'z munosabatlarini bildira olishlarini, mustaqil fikrlash, izlanish, bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – magistrantlarga o'rganilayotgan amaliy chet tilidan ona tiliga yozma va og'zaki tarjima masalalari, leksik, grammatik va stilistik sathlaridagi o'xshash va tafovutli jihatlari, o'ziga xos xususiyatlari to'g'risida ma'lumotlar berish, magistrantlarning matnni leksik, semantik va stilistik tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, ma'lumotni turli kontekstlarda tahlil qilish orqali uning ma'nosini qayta ifoda etish usullarini o'rgatish, turli vaziyatlarda o'rganilayotgan amaliy xorijiy tilda ravon muloqot qilishga o'rgatishdan iborat.</p> <p>II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar)</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlarda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish uchun quyidagi umumlashgan mavzular tavsiya etiladi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelajakdagi mutaxassis kasbiy faoliyati. 2. O'zi egallayotgan soha bo'yicha respublikamizda erishilgan yutuqlar, soha taraqqiyoti bo'yicha istiqbol rejalar. 3. O'zi egallayotgan soha bo'yicha xorijiy mamlakatlarda erishilgan yutuqlar, soha taraqqiyoti bo'yicha istiqbol rejalar. 4. Ekologiya va salomatlik 				

¹ Mazkur jadvalga nofilologik ta'lim muassasalarining magistratura mutaxassisligi o'quv rejasidagi "Amaliy xorijiy til" faniga ajratilgan soatlar va unga tegishli ma'lumotlar kiritilgan. Sillabuslarni tuzishda ushbu fanga har bir OTM tomonidan ajratilgan soat, kredit miqdori hamda soha va mutaxassislikning o'ziga xos xususiyatlari e'tiborga olinishi lozim.

O'rganilayotgan xorijiy tilning fonetika va grammatika qismlari bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

O'rganilayotgan tilning tovush tizimi urg'u, intonatsiya, ritmik guruh, so'zlarning bog'lanishi va morfologik tuzilishi, so'z turumlari: ot, sifat, son, fe'l, ravish, yordamchi so'zlar, artikllar, predloglar, ravishdosh, sifatdosh fe'llarning aktiv va passiv formalari, modal fe'llar, konyuktiv 1, konyuktiv 2, infinitiv va infinitivli konstruksiyalar modal so'zlar, modal yuklamalar, fe'l zamonlari, murakkab to'ldiruvchi, otlarning ko'plik formasi, sifatlarda rodning ifodalanishi, gap bo'laklari va ularning umumiy tasnifi, zamonlarning moslashuvi ko'chirma va o'zlashtirma gap.

O'rganilayotgan xorijiy tilning sintaksis qismi bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Gap, sodda gap, bir bo'lakli gaplar, ikki bo'lakli gaplar. Qo'shma gaplar. Aniqllovchi ergashgan, ega ergashgan, maqsad ergashgan, to'ldiruvchi ergashgan, hol ergashgan, ravish ergashgan, natija ergashgan, sabab ergashgan, shart ergashgan, to'siqsiz ergash gaplar, aktiv va passiv forma, passiv formaning alternativlari.

O'rganilayotgan xorijiy tilning leksika qismi bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Mutaxassislikka oid termin va tushunchalar. Abbreviatura, akronim va toponimlar. Idiomalar, frazeologik birliklar. Ko'p ma'noli so'zlar, so'z birikmalari, erkin birikmalar, fe'lli turg'un birikmalar. O'zlashgan so'zlar. Klishe'lar. Lug'atlar va ularning tarkibi. Tillardagi realiyalar, muqobilsiz leksikalar.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda magistratura talabasi egallayotgan mutaxassisligi bo'yicha o'z davlati va tili o'rganilayotgan mamlakat ta'lim tizimi, uning yutuq va kamchiliklarini o'rganishi, tahlil qilishi, mutaxassislikka oid lingvistik atamalar bilan ishlashi, egallayotgan sohasi bo'yicha xorijiy tillardagi internet resurslaridan samarali foydalanishi nazarda tutiladi. Magistrantlar o'rganilayotgan chet tili bo'yicha bilim va ko'nikmalarini jonli muloqot, mashqlar bajarish, insho va bayonlar yozish, mashqlarni tarjima qilish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar, audio va video materiallar asosida bilimlarini mustahkamlash, tarjima materiallaridan foydalanish, o'tilgan mavzular yuzasidan dialog qilish va shu kabilar orqali magistrantlar bilimini oshirish tavsiya etiladi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan

auditoriyada o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan umumiy mavzular:

Ishga hujjat topshirish uchun resume tayyorlash(CV);

Chet el grantlariga hujjat topshirish uchun motivatsion xat yozish;

Ilmiy maqolalarni xalqaro e'tirof etilgan bazalarda chop etish va bazalardan iqtibosliklar keltirish;

Xorijiy tilde ilmiy maqola tayyorlash, uning tarkibini, adabiyotlar tahlilini o'tkaza olish;

Ilmiy ishning annotatsiyasini tayyorlash;

Ilmiy mavzusi, rahbari, ishning dolzarbligi va ahamiyati haqida ingliz tilida ma'lumot bera olish;

Giyohvandlik va uning salbiy oqibatlari, terrorizm, jinoyat va jazo ekologiya, etnik nizolar, kasalliklar;

Sog'liqni saqlash tizimi: Sog'lom turmush tarzi, sog'liqni saqlash, tibbiyotning Sharq va G'arbda rivojlanishi, an'anaviy va noan'aviy tibbiyot turlari;

Ilmiy-texnik progress va uning insoniyatga bo'lgan ta'siri: bioinjeneriya, nanotexnologiya, zamonaviy axborot texnologiyalari, atrof- muhitning ifloslanishi, ishsizlik;

Vatanparvarlik, madaniyat va ma'naviyat, diniy, milliy tolerantlik, zamonaviy axborot texnologiyalari.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimot ustida ishlash; berilgan mavzu bo'yicha qo'shimcha til materiali yig'ish, uni tahlil qila olish (Library research, Reading Log, Writing Assignment); so'z boyligini kengaytirish (Programme of Vocabulary Development); debatlariga tayyorgarlik ko'rish; ilmiy posterlarni loyihalash va ularni himoya etishga tayyorgarlik ko'rish; portfolio tayyorlash; guruh muhokamasiga (Round Table) tayyorlanish; til vositalarining og'zaki va yozma nutqda qo'llanish imkoniyatlari bilan yanada kengroq tanishish; muayyan ko'rsatmalar bo'yicha berilgan topshiriqlarni yozma bajarish tavsiya etiladi.

3. V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- keng ko'lamli nutq yoki qator murakkab fikrlar bayonini;
- ma'ruza, nutq, bayonot, tafsilotli yo'riqnomalar, ilmiy va ixtisoslik taqdimotlar, so'rov va fikrlarning mohiyatini;
- e'lon va xabarlarni;
- tanish va notanish kontekstdagi murakkab autentik nutqni;
- o'rganilayotgan til egasi bo'lgan so'zlashuvchilarning suhbat yoki munozarasining aksariyat qismini;
- radio, internet va televideniye dasturlari, intervyularning aksariyat qismini *tushuna olishi*;
- o'rganilayotgan tilda so'zlashuvchilar bilan muloqotga kirishish;
- oldindan tayyorgarlik ko'rilmagan jonli muhokama va munozara yuritish;
- o'z sohalariga oid intervyuda ishtirok eta olish;
- bitimga kelishuv yoki muammo echimini topishda rasmiylik va
-

	<p>xushmuomalalikdan foydalanish;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rasmiy muhokama doirasida o‘z fikr va mulohazalarini aniq ifodalashi; – o‘z hamkorlari bilan muzokara yuritishi; – ma‘lum masala yuzasidan madaniy tartibga amal qilib ma‘lumot so‘rashi; – muhokamalarda o‘z fikrlarini asoslash, o‘zgartirib talqin eta olishi va tuzatishi; – rasmiy doiralarda (masalan, seminar va hokazolar) o‘z sohasi bo‘yicha savol-javobga kirishish <i>ko‘nikmalariga ega bo‘lishi</i>; – ma‘lum mavzu bo‘yicha taqdimot qilish; – o‘z sohasi bo‘yicha ma‘lumotlarni aniq va batafsil bayon etish; – ma‘lum mavzu bo‘yicha og‘zaki ma‘ruza qilish; – maqola, ma‘ruza yoki muhokama yuzasidan aniq umumlashgan xulosa qilish; – tanish mavzuga oid qarash yoki fikrni rivojlantirish, dalillar, misollar keltirish orqali <i>asoslay olishi</i>; – tanish va notanish mavzulardagi matnlarning asosiy/ayrim jihatlarini; – o‘z sohalari va qiziqishlariga mos yozishmalarni; – jadval, grafiklarning qisqa izohini; – murakkab nomalarni; – maxsus va murakkab yozma yo‘riqnoma va yo‘nalishlarni; – tezislar, ma‘ruza matnlari, konferensiya dasturlari, mundarija va shukabi matnlarni; – kasbiy sohalarga oid maqola va ma‘ruzalardan tegishli ma‘lumotni <i>farqlash va tushunish malakalariga ega bo‘lishi lozim.</i>
4.	<p>VI. Ta‘lim texnologiyalari va metodlari:</p> <p>Amaliy darslarida zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion va elektron-didaktik texnologiyalardan foydalaniladi. Jumladan,</p> <ul style="list-style-type: none"> • amaliy mashg‘ulotlarida “Aqliy hujum”, “Tarozi”, “Bumerang”, “Birgalikda o‘qiymiz”, “Arra”; • interfaol keys-stadilar; • mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Magistrant o‘rganilayotgan amaliy xorijiy tilni barcha kompetensiyalar bo‘yicha erkin muloqot va kasbiy faoliyatda qo‘llay olish darajada o‘zlashtirishi lozim. Xorijiy tilda muloqotga kirisha olishi, o‘z sohasiga oid munozaralarda ishtirok eta olishi, joriy, oraliq nazorat</p>

shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazoratni ijobiy bahoga topshirishi talab etiladi.

6. Asosiy adabiyotlar²

Ingliz tili

1. British Council. English for academics. Book 1. Cambridge University press and British council Russia. 2014.
2. British Council. English for academics. Book 2. Cambridge University press and British council Russia. 2014.
3. James Shofield. Workplace English 1. Harper Collins. UK. 2012
4. James Shofield. Workplace English 2. Collins Educational. None edition UK. 2012

Nemis tili

1. Em neu Brückenkurs, Arbeits- und Kursbuch. – München: Max Hueber Verlag, Ismaning, 2010. – 128 s.
2. S.Saidov. Deutsche Grammatik in Übungen. – Toshkent, 2003.
3. S.A. Ziyayeva, S.D. Novikova, Die Übersetzung in die Muttersprache und ins Deutsche. T.; 2010.
4. Zavyalova V.M., Ilina L.V. Prakticheskiy kurs nemetskogo yazyka. M. 2003.

Fransuz tili

1. A. Volte. Belle ville “Methode de français”. Cahiers d’exercises. –Belgique. 2004.
2. Le français. Saïdjan Khajiyev. Tashkent. 2020
3. M.N. Popova, J.A. Kazakova, G.M. Kovalchuk. Fransuz yazyk. – M.; 2007.
4. Ph.Dominique. Le nouveau sans frontières. Paris, 1998
5. O.V. Saxno, R.S. Ibragimova. La vie de l’Ouzbekistan et de la France. – T.; 2002.

Qo’shimcha adabiyotlar

Ingliz tili

1. Lewis Lansford and D’Arcy Vallance. **Oil and gas 1**. Oxford English for careers. Oxford University press. 2011.
2. Jon Naunton and Alison Pohl. **Oil and gas 2**. Oxford English for careers. Oxford University press. 2011.
3. Neil O’Sullivan, James D.Libbin. **Agriculture**. Career Paths. Student’s book. Express publishing. 2011
4. T.V.Elisova, I.G.Shalimo, I.L.Shareyko. **English for ecology students**. Minsk. BGU. 2010.
5. Eric H. Glendinning. **Technology 1**. Student’s book. Oxford English for careers. Oxford University Press. 2011.

6. Eric H. Glendinning and Alison Pohl. **Technology 2. Oxford English for careers.** Oxford University Press. 2011.
7. Rosalin Ismayoeng Gusdian, Alimin Ali Waloyo, Bayu Fitranto, Nurlaila, Canda Putri Anggini. **English for food science and technology.** UMM press. 2018.
8. E.V.Krivososova, G.N.Lesnevskaya, T.A.Yachnaya. **English for chemistry and technology of organic substances and materials.** Minsk. 2016
9. A.S.Sachkova, A.G.Bogdanova, E.O.Zakharova. **Professional English for chemistry students.** Tomsk Polytechnic University publishing house. Tomsk. 2021
10. Virginia Evans, Jenny Dooley, Kennedth Rodgers. **Mining. Natural resources. Career Paths.** Express publishing. 2014.
11. Brigitte Markner-Jager. **Technical English for geosciences.** A text/workbook. Springer. 2008.
12. Zahraa Akbari, Mina Mirzaee, **English for the students of occupational health and safety 3.** Isfahan University of Medical sciences and health services.
13. Simon Campbel. **English for the Energy industry.** Express series. Oxford University press. 2011.
14. Robin Matheson. **English for agribusiness and agriculture in higher education studies.** Coursebook. Garnet education. Garnet publishing. UK. 2014.
15. Mustafa Godarz, Jahangir Abdedi-Koupai. **Technical English for Water engineering students.** ACECR. IUT branch. 2012.
16. Roger. H.C. Smith. **English for electrical engineering for in higher educational studies.** Course book. Garnet education.
17. Paul Holmes, Lydiya Holmes, Terri Peters, Sue Oguchi. **English for workplace safety.** Alberta Workforce Essential Skills Society. 2015.
18. Virginia Evans, Jenny Dooley, Kennedth Rodgers. **Environmental engineering.** Career Paths. Express publishing. 2014.
19. Davorka Rujevcan. **English for food technology students-Part I.** VELEUČILISTE U KARLOVCU KARLOVAC, 2014.
20. Davron Abdullayev. **English for food business.** "Ilm-ziyo zakovat". Toshkent 2021.
21. Libidja Obad. **English in food technology II.** Osijek. 2010.
22. D.G⁴. Djabbarova, Sh.S.Abdullayeva. **Oziq-ovqat texnologiyasi yo'nalishlari uchun uslubiy qo'llanma.** Qarshi. 2021.
23. Ernesto D'acunto. **Flash on English for transport and logistics.** Eli express. ESP series. Italy. 2012.
24. Marie Kavanagh. **English for the automobile industry.** Oxford business English. Express series. 2007
25. G.A.Djumayeva, N.X.Sharipova. **English for water engineering. E-book for hydrotechnical students.** Karshi 2012.

² Adabiyotlar ro'yxatiga OTM axborot-resurs markazlari imkoniyatlari, sohaga oid zamonaviy manbalar va har bir til xususiyatlari inobatga olingan holda qo'shimchalar kiritilishi mumkin. Kiritilgan qo'shimchalar ishchi dasturlarda keltiriladi.

Nemis tili

1. Ilse Sander, Birgit Braun, Margir Doubek u.a. DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio –CDs. Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2011.
2. Birgit Braun, Margir Doubek, Andrea Frater -Vogel u.a. DaF kompakt A1-B1 Übungsbuch mit 3 Audio –CDs .Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2011.
3. Hartmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller. Themen aktuell. Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag. München, 2007
4. Specht Franz, Niebisch Daniela, Pude Angela, - Schritte international Neu. Max Hueber Verlag, München, 2017.
5. Norbert Becker und Jörg Braunert. Alltag, Beruf & Co. Kursbuch+Arbeitsbuch mit Audio und CDs. Hueber Verlag, Ismaning, Deutschland 2009.
6. Nemischa-ruscha, ruscha-nemischa, nemischa-o'zbekcha lug'at (barcha nashrlari)
7. Tangram B1. Deutsch als Fremdsprache. – Ismaning, Deutschland. 2002.

Fransuz tili

1. Z. Noutchié Njiké Civilisation progressive de la Francophonie. –Paris, 2003
2. E.S.Kouvchinova «Manuel de français» Moskva. «Vysshaya shkola» - 1987
3. Kostetskaya Ye.O., Kardanivskiy V.I. Fransuzkiy yazyk. Prakticheskayagrammatika. –M., Vysshaya shkola, 2002
4. Fransuzcha-ruscha, ruscha-fransuzcha lug'at. Barcha nashrlari.
5. Fransuzcha-o'zbekcha, o'zbekcha-fransuzcha lug'at. Barcha nashrlari

Axborot manbalari

Ingliz tili

1. <https://www.pdfdrive.com/career-paths-english-banking-students-books-1-2-3-d191428315.html>
2. www.englishtraining.ru
3. www.lingua.ru
4. www.teachingenglish.org.uk
5. www.onestopenish.com
6. www.businessenglishonline.net
7. www.elgazette.com
8. <https://t.me/wefindvoubooks>

Nemis tili

1. www.regma.de
2. www.krie.de
3. www.zum.de
4. www.lehrer-online.de
5. www.leixilotte.de

	<p>6. lexikon.freenet.de/Literaturdidaktik</p> <p style="text-align: center;">Fransuz tili</p> <p>1. www.granddictionnaire.com 2. www.francophonnie.hachette-livre.com 3. www.portail.lettres.net</p>
	<p>4. www.citationsdumonde.com 5. www.français-affaires.com</p>
7.	<p>Mazkur Fan dasturi Oliy va o'rta ta'lim vazirligining 2020-yil 30-Noyabrdagi №3072-son bilan ro'yxatga olingan O'zDJTU hamda Britaniyaning O'zbekistondagi kengashi bilan hamkorlikda tayyorlangan "Nofilologik yo'nalishlarda ingliz tilini o'qitish –ESP-English for specific purposes" nomli o'quv dasturidagi tavsiyalarga asosan ishlab chiqildi. Fan dasturi QarMII Institut Kengashining 2022 yil " 28 " iyundagi 11-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.</p>
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ul va tuzuvchi: B.H.Xoliyorov – QarMII, "Xorijiy tillar" kafedrasini mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)</p>
9.	<p>Taqrizchilar: Z.P.Aminova – QarMII, "O'zbek tili va adabiyoti" kafedrasini dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi V.N.Xolmatova – QarMII, "Xorijiy tillar" kafedrasini dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)</p>